

1

I nat var det inde ved siden af, ramlen og skramlen. Nogen flyttede rundt på borde og stole. Hvad nabo og genboer tænkte, ved jeg ikke. Skruede op for radioen. Tog sig et glas med noget beroligende. Trak dynen op over hovedet.

Fra kontoret, ikke en lyd. Her hælder man kaffe i sig og udveksler madopskrifter.

Lidt efter kom en kommode vrikkende hen over gulvbrædderne.

Derpå stilhed.

Minutterne tikkede af sted, og jeg døsede hen med let hjertebanken og sved på panden. Derpå vågnede jeg med et sæt ved en serie små smæld, som om nogen stod nedenfor og bankede med noget mod noget – en tæppebanker mod et tæppe, sådan lød det, selv om det unægtelig var et sindsforstyrret tidspunkt.

Nu da solen strømmer ind gennem ruden i kun alt for rigelige mængder – temperaturen må være oppe over fyrre i stolen ved vinduet, kunststoffet klæber til min pyjamasjakke, der klæber til min krop – er der kun små prikker tilbage i min hukommelse, der for tiden er en temmelig defekt mekanisme, viskelæder og blyant i ét. Jeg grifler løs på min mentale skriveblok for at få noget frem fra tiden, umiddelbart inden jeg befandt mig på denne institution, men i samme øjeblik det er ved at få fast kontur, bliver den anden del af

samme mekanisme aktiv, figuren flyder ud, tilbage bliver en plamage.

Noget skete.

Det er derfor, jeg er her.

Men hvad?

Tilbage er kun omrids. Skygebilleder.

Blyantens kamp mod viskelæderet vender jeg tilbage til. Først må jeg tage mig af lydene. Når de én gang for alle er bragt ind under loven om årsag og virkning, får sjælen ro.

Hvad drejer det sig altså om?

Hvem?

Og hvorfor?

Små smæld som af en tæppebanker, som sagt. Med mindre det var de unge fra nabolaget, der tømte lommerne for kinesere ned i asyllets affaldsskakt. Men er lydene i det hele taget knyttet til hinanden, eller opstår de hver for sig? Er der tale om tilfældigheder, eller er der en mening med det hele? Spørgsmålet har plaget mig et par nætter, men tager sig unægtelig temmelig ubetydeligt ud, når det hænges til tørre i den brise, der netop nu står ind gennem vinduet sammen med solen. I dagens lys flygter nattens skygger, har man altid sagt. Det er trøstens ord. Hvad man glemmer er det tab af erindring, der altid er forbundet med at huske noget. Jeg kan ligefrem mærke, hvordan pulterkammeret bliver ryddet, møbel for møbel, når jeg slår øjnene op til lyden af bakker og bækkener og støvsugerens hvæsen. Mørkets begivenheder smuldrer, og nattens kendsgerninger opløses i stemninger, som jeg vanskeligt kan finde ord for. De forskellige lyde er det eneste, der er tilbage fra i nat, som et ekko af noget mere. Noget bagvedliggende. Det, hvad det end er, skrumper, al kraft suges ud af det, det tørrer ud, tømmes for indhold og synker tilbage i den baggrund, som det er opstået af.

Det betyder ikke noget, hvisker jeg til mig selv. Bankelydene og de andre lyde betyder ikke noget. På den anden side kan jeg ikke bare lade som ingenting. Jeg kan heller ikke lade være at undre mig over, at man ikke fra institutionens side griber ind over for dem. Griber rette vedkommende i kravetøjet, mener jeg. De rammer en nerve. Så keder jeg mig til gengæld ikke.

Bank, bank, bank.

Midnatstimen med dens ukendte liv. Krybets raslen mellem bladene. Uglen der med sit kampskrig bekendtgør, at jagten går ind, hvorefter den spreder vingerne ud og slår de første tunge slag på sin flugt mellem stammer, der står gråt i gråt, og dråber der falder fra kvist og gren ...

Uforklarlige lyde er urovækkende. Andre lyde, kendte lyde, er kun ubehagelige. Nattevagten, eksempelvis. Gummisålernes hvin mod gulvbelægningen smelter sammen med lyden af de klirrende nøgler, når hun ankommer to minutter i elleve præcis, hvilket får mig til at spærre øjnene op, selv om der ikke er noget at se. I samme sekund hun drejer om hjørnet ved hovedtrappen, ved jeg på minuttet, hvad klokken er slået. Jeg følger hendes rågummitrin ned ad gangen. Stemmer trænger ind udefra. Aftenvagten og nattevagten udveksler ord, der gnisler i mørket. Mine synapser er hængsler uden smørelse. Døren ind til min stue er lukket, og jeg har proppet wc-papir i nøglehullet, men hvilken gavn det gør, ved jeg snart ikke, for bygningen er på dette tidspunkt så tyst, at man kan høre natsværmerne slå med vingerne, når de går til angreb på den elektriske pære ude på gangen.

Jeg lå et stykke tid og lyttede til bankelydene – eller de små smæld (forårsaget af hvad det nu var, hvem det nu var). Efter at have talt fjorten stykker i rap, steg jeg ud af sengen, begav mig med møje og besvær over til altandøren, åbnede

den, trådte ud i natten og så først ud, derpå ned.

Hvad fik jeg øje på?

Intet.

Ingen.

Jeg stavrede tilbage til sengen.

Lydene kom igen, netop som jeg havde lagt mig til rette.

Bank, bank, bank ...

Her var det så, jeg bemærkede et mønster. Dette mønster gentog sig i en efterfølgende sekvens, hvis ikke jeg tog helt fejl. Bankelydene indeholdt en meddelelse. Indeholdt muligvis en meddelelse. Først fire slag lige efter hinanden, så en lille pause efterfulgt af endnu tre små smæld.

Signal eller symptom?

Ja eller nej?

Kom eller bliv?

Klar bane eller forhindringer forude?

Begge gange var de sidste tre slag knap så kraftige som de fire første. Det komplicerede sagen. Hvad betyder noget, og hvad er blot tilfældigheder? Meddelelsen kunne dårligt være mere enkel, men koden kunne ikke knækkes. Jeg måtte have yderligere information fra en anden kilde. Løbende fødder ned langs gangen, for eksempel. Jeg holdt vejret og lyttede efter lige meget hvad. Alt var stille. Det var udsigtsløst. Efter nogle minutter opgav jeg.

* * *

Først på aftenen indtræder en slags opløftet stemning, frimodig eller frivol, blandt de ansatte, hvoraf hovedparten er på vej hjem, mens de tilbageblevne knapper et par knapper op i kitlen og henvender sig til hinanden med en spøgefuldhed og et klask på skulderen. Som menneske til menneske. Eller

bagi. Som mand til kvinde. Der lyder fnis og larmende latter fra korridoren, døre går op og i med et brag eller lukkes forsigtigt med et klik.

Efterhånden som aftenen skrider frem, tager antallet af rutineprægede gentagelser af, uden at friske initiativer kommer til. Tingene træder tilbage i en baggrund af tapeter, opslagstavler og reoler eller forsvinder ind i sig selv. Lamper slukkes, gardiner trækkes for, bevægelser og handlinger bliver færre i antal og kortere i rækkevidde. Det vigtige skrumpes i vigtighed, og de mange småting glemmes, hvis man har glemt at skrive dem ned.

Minutviseren vandrer i små ryk hen over urskiven på væggen, der lyser mig i møde med sit fuldmånefjæs.

En flok personale trækker ned ad gangen på vej mod hovedtrappen og elevatoren og passerer undervejs min dør. En latter stiger til vejrs som en sopran og synker derpå tilbage i den almindelige kaglen. Den mekaniske arm lukker døren bag dem med et lille smæld.

Hoveddøren låses.

Derpå dørene til afdelingerne.

Dernæst stilhed.

Intet nyt opstår. Personalet søger til kontoret, lukker døren bag sig, løsner bæltet, tager skoene af, skubber dem ind under skrivebordet og synker ned i den særlige dvaletilstand, der kendetegner et sted som dette på et tidspunkt som dette. Efter nattevagtens ankomst er der ikke mere at sige eller gøre. Det sidste stykke papir er blevet lagt i papirkurven, det velkendte hersker, man er faldet i staver med åbne øjne.

Efter et stykke tid høres kun fyrets fjerne lyd, der på sin sagte vibrato vandrer langs varmerør, op gennem trappe-skakter og ned ad korridorer.

Natten skanderes af vågne, døsende og sovende perioder. Når dagen omsider kommer med sin klarhed, er det andre ting, jeg er optaget af. Eksempelvis følgende: Hvordan kommer man fra et sted til et andet? Hvordan transporterer man sin krop omkring i verden?

Her er, hvad man har lært mig: Man opdeler afstanden i mindre enheder, analyserer bevægelserne i deres ergonomiske bestanddele og begiver sig beslutsomt af sted, idet man benytter sig af holdepunkter undervejs – venstre ben ud over kanten, derpå højre, så pause – efterfulgt af tøvende skridt på kolde, stive tæer hen mod det lille bord med kniplingsdug, lysestager, en pakke Lucky Strike, askebæger, aviser, et glas vand. Her gør jeg et kort ophold og står og knirker en stund som et kurvemøbel, som nogen lige har rejst sig fra, inden turen fortsætter mod endemålet: lænestolen ved vinduet eller liggestolen udenfor på altanen.

Denne nedbrydning af ellers uoverkommelige afstande i mindre dele benytter jeg mig også af, når jeg er på egen boldgade. Når jeg bruger krykker og rigtig får gang i bevægeapparatets anatomi, går det helt fint: Faktisk er det, som om mekanikken bliver smurt fra skridt til skridt, og i mine bedste øjeblikke nærmer jeg mig hastigheden for en gennemsnitsgænger i pensionistklassen. En fornøjelse, men en fornøjelse der koster. Sveden springer mig af panden, jeg stønner og pruster og holder en hånd over lænden, så man skulle tro, jeg var firs med retning mod graven.

Når natten er som dybest, kan det ske, at jeg stiger ud af sengen og tager mig en vandretur på de tilgængelige områder, indtil jeg standses af en låst dør. De bryder sig ikke om mine vandreture og har allerede to gange slået kloen i

mig. Nu truer de med at låse døren ind til min stue, hvis det gentager sig.

Jeg skal blive på mit værelse, siger den høje plejer med den blankpolerede isse, de store hænder og det kolde blik bag de stålindfattede briller.

Jeg spørger hvorfor.

Der skal være ro på gangene om natten, svarer han.

Jeg spørger hvorfor.

Af hensyn til de andre patienter, svarer han, og han er allerede ved at miste tålmodigheden.

Hensyn. Jeg ler en kold latter i mit indre. Hensyn er nysprog for kontrol. Hensyn er en regel, og meningen med regler er deres efterlevelse.

De bryder sig ikke om indvendinger, som de opfatter som anfægtelser. Eller som anklager. Protesterer man, bliver man beroliget. Bliver man ved, bliver man belært. Slår man i bordet, skruer de bisnen på og giver en elementær opvisning i, hvem der er hvem her på stedet.

De uregerlige bliver lagt i sele. Jeg har set det et par gange – eller jeg har set optakten, inden døren blev smækket i. Først arme og ben der spræller i luften, hyl og skrig, et væltet rullebord og en kulørt væske der slikker ned ad gulvet i en lang tunge. Råb og indsigelser, alt i et virvar. Så et fast førergreb, et skud af noget godt, lyden af en dør bag mig der slår i med et smæld og en glidetur til slumreland, hvorpå synderen efter et stykke tid, kortere eller længere, vågner op til realiteter, som han ikke har kræfter til at gøre noget ved, og som under alle omstændigheder ikke adskiller sig fra, hvordan det hele tiden har forholdt sig.

Alligevel – når bygningen henligger i en tilstand af dvale, skubber jeg døren op til gangen udenfor, sætter dupperne i gulvet og svinger mig af sted. Mellem krykkerne hænger min

krop som et pendul i et standur. Det er først her for nylig, at jeg rigtig er kommet op i fart, hastigheden opleves som befriende, og jeg driver mig selv frem mod et maksimum, der er svimlende, men som også rummer en betydelig fare for et styrt. Et gulv der farer op mod ens ansigt, et glimt som af en eksploderende stjerne og en bevidsthed, der går ud som et lys.

Når jeg på min natlige ekspedition nærmer mig vagtstuen (der ligger midt på gangen), gearer jeg ned og sætter stængerne mere forsigtigt i gulvets linoleumsbelægning. For halv kraft søger jeg over mod den modsatte væg for ikke at træde frem i profil på den mattede rude, som set indefra.

I alt fire gange er det lykkedes mig at komme forbi kontoret uden at blive opdaget, men forleden nat, da jeg ellers var nået hele vejen ned i den mindre oplyste del af gangarealet med retning mod altandøren i den modsatte ende og var begyndt at trække vejret friere, havde de alligevel fået øje på mig. Overmagten kom så spændende med vidtopspærrede øjne, store armbevægelser og gummihandsker.

Jeg ville forsvare min ret til at bevæge mig frit, trådte et skridt tilbage og blev, før jeg vidste af det, ramt af nogen eller noget i nakken. Efter slaget vaskede man blodet væk. Hvad der egentlig skete, uheld eller overgreb, er jeg mindre sikker på.

Det er huskeevnen, den er gal med, som jeg vist allerede har været inde på. Jeg taler nu om, hvordan jeg er havnet her på stedet. Årsagen til det hele. Jeg kan genkalde mig alt muligt undtagen lige det, som jeg gerne vil vide. Det er som en filmforevisning, hvor billederne bliver stadig mere utydelige og stadig færre, samtidig med at operatøren opretholder konstant omdrejningstempo på spoleanordningen. Og dette altså netop som det, der foregår oppe på lærredet, spidser

til. Jeg forsøger at stille på skrueerne. Forgæves. Teknikken vil ikke ud over et vist punkt transportere det indhold, den skal formidle. Antallet af bare pletter på de meter filmstrimmel, der skulle være oplyst af detaljer, vokser stadig, indtil alt har opløst sig i den tiltagende hvidhed. Jeg prøver at spole tilbage, men det, der var der før, er nu visket ud. Strimlen knækker eller foreligger i en kopi, der er så dårlig, at forevisningen ikke er pengene værd. I stedet for en erindring om noget, der er foregået, sidder jeg tilbage med en fornemmelse af noget, jeg ikke kan huske. Jeg er, kort sagt, blevet beriget med endnu en af de erfaringer, der ikke kan bruges til noget som helst. Min hjerne springer læk, som et skibsskrog på et koralrev. Derpå fosser glemslen ind. Jeg sidder så tilbage med førortalte hvide flade. Som hvis noget er blevet slettet af nogen, hvorefter de også har slettet grunden til det.

* * *

Jeg ligger i sengen omgivet af nattemørket, søvnløs som så ofte før.

Jeg venter på bankelydene.

Der udebliver.

Jeg tænder natbordslampen.

Klokken er tre.

I vindueskarmen står blomsterne i silhuet og ligner et skelet. Rudens oplyste firkant reflekterer skæret fra en lygtepæl udenfor, men flere etager under mig. Et øje der tankefuldt ser ind.

Jeg stirrer på tapetet, hvis duftløse blomster er blevet synlige. Jeg ser på spejlet. Jeg betragter kommoden og slåbrokken, der hænger over stoleryggen som en skygge. Jeg ser på min krop, der under dynen aftegner et landskab i bakker og dale.

Et maleri på væggen fremviser sjælløst sit indhold.

Jens Nielsen, min tavse nabo, trækker vejret tungt og ensformigt i sengen ved siden af. En levende død begravet under en dyne. Kun hans tæer stikker ud forneden.

Jeg griber mig i at betragte dem.

Jeg er ikke alene, men selskab har jeg på den anden side ikke.

I nattens stilhed hører jeg stemmer, der hvisker under mit vindue. Lidt efter træder et blegt morgenlys frem på himlen udenfor.

Jeg slukker natlampen.

Underskuddet af søvn føles som at være kørt over. Samtidig døser jeg i en slags eftertanke. Som har mit legeme accepteret tingenes tilstand og er gået ind på at betale, hvad det koster stadig at være i live.

* * *

Jeg tager den daglige tur op og ned med elevatoren som en oplevelse, så beskeden den end er, for jeg kommer sjældent i nærheden af noget, der som dette fortjener betegnelsen begivenhed. Den kvindelige ledsager er ikke hver gang den samme. En ekstra adspredelse. Hver sygeplejerske synger med sit næb. Denne flerstemmighed danner en fornemmelse af forskelle og muligheder. Verden åbner sig fra kvinde til kvinde.

Derimod bryder jeg mig rent ud sagt ikke om at sidde i kørestolen og glo ind i den automatiske dør og vente på, at køkkenpersonalet skal blive færdige med at fragte madbakkerne rundt til alumnerne i deres celler.

Der er meget spredt ørkesløshed i et liv som mit, men her, i minutterne foran elevatordøren, forstærkes fornemmelsen af udsigtsløshed endnu en tand på grund af den korte

afstand til korridorens vægflade. Jeg gør indvendinger over ventetiden, men må derefter vente på, at personalet gør sig færdig med en alenlang forklaring på, hvorfor man ikke kan adskille transportvejene fra hinanden, som jeg har foreslået, i stedet for at rode dem sammen, som proceduren foreskriver. Jeg har tilbudt min assistance med råd og vejledning om enkle og effektive foranstaltninger baseret på sund fornuft.

Hvad svarer man?

At det handler om overbelægning. Som er et andet ord for overbefolkning. Der handler om omkostninger. Som er et andet ord for udgifter. Der målt i tal kun i nødtørftig forstand nærmer sig indtægterne. Der er for mange af os, driftsøkonomisk set. Sammen med de øvrige patienter danner jeg grundlag for et af den slags overskud, som man opfører under deficit. Vi trækker fra. Matematik for døde sjæle.

Hvordan ligger landet?

Ro, rutine og regelmæssige røvspulinger.

Jeg finder på små numre, når jeg keder mig. Personalet bemærker dem, men forstår dem ikke og bliver usikre. Eller de forstår dem, men ser ikke det morsomme og bliver irriterede. Det ligner vrangvillighed, og det er, hvad det er, selv om det dels er det på en anden måde, end de tror, og dels også er så meget andet.

Hvad?

Ikke noget, som jeg kunne forklare for nogen her på aseptet. I stedet går jeg praktisk til værks. Undlader det ene og det andet og ser den anden vej, når nogen hæver brynene.

* * *

En morgen – for et døgn siden, muligvis i forgårs – gik elektriciteten, og så sad jeg klemmt inde i en elevator og gloede

på etageknapperne med et stk. plejepersonale ret op og ned bag mig. En vikar, ganske ung, fra et sted i det vestlige Sjælland, så vidt jeg kunne høre på dialekten.

Det var første uge på det nye arbejde, fortalte hun mig, mens vi i halvmørket ventede på, at nogen skulle komme os til undsætning. Det var uheld nummer to inden for ti minutter. Det første indtraf, da elevatoren ankom og slog døren op, og vikaren skulle til at skubbe min kørestol ind i kabinen. Andre havde samme ærinde, og der var godt med trængsel. Det lykkedes ikke for hende at være med i kapløbet om en plads, for hun havde glemt at slå bremsen fra på venstre hjul, og da elevatoren slog skydedørene fra, og hun skubbede til, beskrev kørestolen en halvcirkelbevægelse, og jeg fik højre storetå mast ind mod metalpanelet ved døren. Hun bakkede, men vi kom ikke ret langt, for mit slåbrokbælte havde nu forvildet sig ned i sprækken mellem gulvet og elevatordøren. Her sad det fast. Hun baksede med det og fik det efter et par forsøg løs med et ryk. Der lød en lyd som af noget, der blev flået ud af noget, som det sad fast på. Som en fjeder der sprang. Hun gjorde et nyt forsøg med køretøjet. Eller hun ville havde gjort det, men i samme øjeblik lukkede elevatordøren sig, og kabinen kørte af sted med alle de andre. Det hele foregik som i stumfilmens storhedstid. Jeg mærkede blodet dunke i foden, der allerede var ved at blive varm. Vi ventede endnu adskillige minutter, og jeg undlod at svare hende, da hun sagde noget undskyldende.

- Bare der ikke gik noget i stykker, sagde hun.
- Det føles unægtelig sådan.
- Jeg mener i elevatoren.
- Den klarer sig nok.

Da det derpå lykkedes at komme med på næste tur ned, indtraf som sagt et strømsvigt, og vi sad fast mellem første

og anden sal. Hun spurgte, om jeg troede, at det var sket, da vi rykkede slåbrokbæltet fri.

– Det er skæbnen, sagde jeg.

Strømmen var åbenbart gået i hele bygningen. Det sker med jævne mellemrum, siges det. Områdets energikilde er underdimensioneret i forhold til et uhæmmet voksende forbrug. Udenfor klart solskin. I elevatorkabinen dunkelt som i en kælder.

Ingen af os sagde noget. Efter et par minutters ophold i det iltfattige rum mistede jeg dog tålmodigheden og læste hende teksten om kaos og nat. Hvorpå hun brød i gråd. Jeg så det og hørte det over mit hoved. Skuldrene gik op og ned i spejlet. Jeg holdt beskæmmet inde og gennemrodede i stedet mine lommer efter en Kleenex, men fandt kun en æske sukkerbolcher og et gammelt viskelæder. I samme øjeblik råbte man til os op gennem skakten, at man var ved at koble nødgeneratoren til.

Jeg tilbød hende et bolche fra æsken i min lomme. Hun tog imod. En ordløs meddelelse gik derpå gennem kabinens luftrum, fra krop til krop. Det var, for mit vedkommende, en pludselig sympati for vikaren, der blomstrede frem som skamrødme og spredte sig med stor hast ikke blot i mit ansigt, men over hele kroppen, sågar under tøjet, kunne jeg mærke. Jeg strøg hendes hånd, der hvilede på mit kørestolsarm læn.

Hendes hud var blød og glat og varm.

Berøringen udløste et ekstra anfald i os begge.

Jeg præsenterede mig. Hun hed Liselotte, fortalte hun. Jeg fandt navnet tiltalende på en fnuglet måde. Hun tørrede sine øjne. Jeg rodede mig ud i en længere redegørelse for institutionens mangler, men tvivler på, at hun hørte efter. Måske skulle jeg bare have undskyldt mig. Måske allerhelst helt have holdt min mund.

Forrige nat nåede jeg på min ekspedition helt ned i den modsatte ende af gangen, hvor den slutter i en dør, der sært nok hverken er aflåst eller muret til. En forglemmelse, går jeg ud fra. Jeg trykkede håndtaget ned, og det gav sig lydløst. Jeg gik udenfor på en af de små altaner, der er sat op i hver etage på husets gavlside og omgærdet af et galvaniseret gelænder. Den bruges ikke til noget, altanen, og jeg har taget den til mig som min. På vej ud på den var det for øvrigt ved at gå galt. I stedet for et dørtrin var døråbningen forsynet med en metalkarm på et par centimeters højde. Jeg var ikke opmærksom på den, overkroppen fortsatte fremover, men benene blev hængende. Jeg slap mine krykker for at gribe for mig, de slog mod gelænderet, metal mod metal, med en klangfattig lyd, mens jeg selv med nød og næppe holdt balancen. Jeg kom til at ryste over hele kroppen og famlede i lommen efter cigaretter og tændstikker.

I et par minutter stod jeg i den stille luft og iagttog røgens spinkle blå spiral stige til vejrs, hvorefter alt igen var normalt.

Jeg kastede et blik ud i den natsorte, punktvis oplyste verden og ned langs ydermuren.

Det var som at se ned i en brønd.

Havde de vidst, at jeg stod med overkroppen ragende ud over gelænderet, var de kommet farende med blinkende lamper og hylende sirener.

Men ingen anede noget.

Jeg mærkede den kraft, der, i form af en dragning som fra en enorm magnet, steg op fra dette dyb og rakte ud efter mig. Mens jeg stod dér på altanen og lod natten fare igennem mig, indså jeg, at der var en afstand på et par kvalmende sekunder, før man landede. I givet fald. Det var et tankeeksperiment,

skal jeg lige tilføje. Jeg er ikke dødsdrukken, men klamrer mig til livet, hvor usselt det end er.

Øjeblikket efter rettede jeg mig op og lod blikket vandre over byens tage. Der var ikke meget at få øje på, det skal siges. Skorstene og gavle. Vinduesrudernes firkanter her og der på en mørk baggrund. Himmelhvælvet var fejet rent og blankt, så stjernernes lysende vidnesbyrd om rummets ubegribelighed trængte frem til mig i min nuværende tilstand, som i dette øjeblik fremtrådte for mig i billedet af en paraply, som jeg havde fået fat i håndtaget på, mens den og jeg var på vej fra fjerde sal ned i brønden. Dér hang jeg så mellem himmel og jord og stirrede op på de utallige huller i skærmen, der lod ildhimlen sende sin prikkede stråleglans ned over mit plagede sind. Stjernehimlen over mit hoved var en lise. En fortrøstning om et sted uden for en menneskelig verden, der kun alt for åbenbart havde mistet grebet om paraplyens håndtag.

I et par minutter stod jeg på altanen og strakte hals som en struds og gejlede mig selv op til at betragte hustagenes silhuetter i et poetisk lys – månens sølvstribede ned langs den skråstillede rende, som de blå teglsten danner, den slags. Derpå lukkede jeg døren lydløst i efter mig og gik på listesko og bløde dupper tilbage langs korridoren. Godt tyve meter længere fremme lå kontoret og sendte et dæmpet, gulligt skær ud i den underoplyste gang. Et halvslumrende øje, centrum for institutionens bevidste liv, der her og nu var sat på vågeblus. På vej hen mod vagtstuen steg spændingen, hjertet slog flere slag oven i hinanden og sprang derpå et par stykker over. Jeg nåede uset min dør. Det var en sejr, så beskeden den end var: et resultat opnået ved en betydelig viljeanspændelse. Noget var lykkedes, et initiativ der udgik fra mig selv.

Jeg trådte ind på mit værelse, gjorde front mod døren,

vendte ryggen mod sengen, holdt nakken stiv, spændte baller, ryg og nakke, stirrede ret frem for mig i mørket og fik lempet korpuset baglæns op på madrassen. Først venstre ben op, så en lille vrikkende bevægelse med skiftevis højre og venstre balle, en manøvre, som jeg takkede min herre og skaber for, at ikke andre end jeg selv var vidne til. Derpå højre ben. Med lodder og trisser. Den hårde madras gav sig med en lyd som af halmballer i gamle dage.

* * *

Det er en nakkehvirvel, der er flækket, siger de. Det er som at få lagt tyve år til sin dødvægt. Jeg går med kirurgisk halskrave og ligner en struds, hvis jeg bliver oprevet over et eller andet. Der foregår dog ikke meget her på stedet, og hvis der endelig sker noget, er det som regel bare mig selv, der hidser mig op.

På den anden side: Nogen roder og rumsterer i det indre af denne hval ved nattetide, så meget ved jeg. En institution har sine skjul og gemmer, det gælder også denne. Netop nu slumrer den, mens jeg selv er lysvågen, på mit højeste. Den strækker sig ud til siden med sine korridorer og mange værelser, der er befolket med et utal individer med et utal hensigter, og fortaber sig i etagerne under mig.

Bankelydene begyndte igen, som et slags svar.

Bank, bank, bank.

Jeg tændte natlampen og lå i sengen og lyttede, men havde opgivet at afkode meddelelsen, hvis det var, hvad det var. Jeg var sulten, men havde nægtet at spise, hvad de serverede til middag: en skive brusk, kartoffelmos, et par slappe salatblade og et glas mælk. Det var en demonstration, men om den blev bemærket af nogen, ved jeg ikke. Dårlig mad er reglen, ikke undtagelsen her på stedet. Et egentligt måltid kræver, at man

spiser med kniv og gaffel, også billedligt talt. Mine tarme mumler døgnet rundt deres ordløse protest mod, hvad der bliver ekspederet ned gennem spiserøret. Institutionsmad er føde for neandertalere. Hver gang jeg synker en bid, er der tale om en palæontologisk regression.

Jeg fantaserer om restauranter i små sidegader og drømmer om rødvin fra støvede flasker serveret i blankpolerede glas af parisiske tjenere til lyden af en fjern harmonika, der trænger ind i lokalet udefra. Sammen med fuglestemmerne, der fylder forårsluften med håb.

Jeg steg endnu engang ud af sengen, og denne gang var det skabet med alkoholiske drikke, en udvalgt skare af kvalitetsmærker, jeg satte kurs mod. De har taget alt fra mig, men alkoholen og cigaretterne har de, af uvisse grunde, accepteret. Jeg befinder mig på hospitalets plejeafdeling. Reglerne er tillempet de ældre årgange, der befolker stuerne, går jeg ud fra. Det går nemmere på den måde, tænker jeg, for dem og for mig, så længe jeg ikke løber beruset rundt ved nattetide uden bukser på.

Det tog mig ti små skidt, godt og vel, at nå hen til konsollen. Jeg skænkede op, skålede med mig selv og glædede mig over whiskyens tur ned gennem svælget, mens vandet steg i mine øjne. I baggrunden lyden af Jens Nielsen, min medpatient, der aldrig åbner munden, ikke engang for at indtage føde.

En sitren går gennem hans tavse krop.

Forskellige tanker dukker op og forsvinder et sted bagude.

Lange rækker af togvogne med oplyste ruder og få eller ingen passagerer.

Hvor befinder jeg mig i det hele taget?

Whiskyflasken har jeg stillet ind i skabet. Cigaretten har jeg røget på altanen. Jeg er tilbage i sengen. Dynen har jeg

trukket op til næsen. Jeg ligger vågen og ser drømmende ind i kupeerne. Øjeblikket efter kanter jeg mig sidelæns ned ad korridoren, idet jeg bakser med en kuffert, der rummer alt for meget og er alt for tung. Jeg ser på min billet og finder frem til min kupé. Der er ikke andre end mig. Jeg slår brikken ud og reder op. Jeg løsner mit slips og stiller skoene ind i skabet. Jeg finder min pyjamas frem og hænger den over sengekanten. Jeg sætter mig til rette ved vinduet og bladrer i min avis.

Toget har forladt stationen, hvor jeg stod på, men det er sket, uden at jeg har bemærket det, og det er allerede ved at være godt oppe i fart, lygtepæl efter lygtepæl dukker op uden for ruden med stadig kortere mellemrum og forsvinder øjeblikket efter. Lidt længere borte standses blikket af knejsende graner og slanke fyrrestammer, der på usynlige fødder vandrer bagud i accelererende tempo.

To lyse børn er trådt frem i skovbrynet, hvor de står og vinker til togstammen. De er engle, der gør et sidste forsøg på at henvende sig til en verden, som guderne har forladt.

Under mig den metallisk-beroligende lyd af jern, når hjul slår mod skinner i sammenføjninger.

Bankelydene er dermed lokaliseret.

Et mekanisk hjerte.

Mit eget.

Mit indre liv der giver lyd fra sig.

Udenfor er der nogen, der går forbi. En profil med en kasket bliver et øjeblik synlig på den matterede rude ud til korridoren. En kontrollør på sin runde. Han banker på, træder indenfor, og jeg viser ham min billet. Han nikker og tager sig til kasketten. Alt er på plads og i orden.

Klank, klankediklonk, klank, klankediklonk ...

Her til morgen brød solen gennem forårsdisen og lagde sig på dynen. Strålernes leg på betrækket var en opfordring til, at jeg skulle give mig i kast med verden.

Hvordan?

Hvor?

Er den overhovedet til at få i tale?

Ethvert initiativ på egne vegne er, ud over et vist punkt, uladsiggørligt. På kort sigt er fremtiden reduceret til følgende kendsgerninger: puder, pissepotte, piller og personale.

Fristelsen til at læne sig tilbage i puderne er overvældende, nødvendigheden af pissepotten fylder mig med modvilje, pillerne tager jeg af nød, personalet forholder jeg mig til efter den investeringsregel, der taler om mindst mulig indsats og størst muligt udbytte. På den måde er mine handlinger reduceret til simpel husførelse.

Homo oeconomicus.

En uskøn skabning. En overlever. En uvelkommen individualist, der kæmper for sin plads på et fremmed territorium.

Jeg døser.

En luns af morgenen forsvinder i tidens svælg.

Solen, en hyppig gæst denne forsommer, er kravlet op langs dynen, siden jeg sidst kiggede, hvilket jeg noterer uden egentlig at spendere min opmærksomhed på det. Den starter hver morgen ved fødderne og trækker så nordover med kursen sat mod mit hoved, iskalotten. Sådan går det, støt og roligt, centimeter for centimeter. De dansende stråler udefra når frem til ansigtet, der ligger stille hen som et færøsk klippeparti ombølget af dynens Atlant, hvis skumhvide betræk reflekterer strålerne, oplyser revner og sprækker og finder frem til afsatserne med deres fuglereder.

Jeg langer ud efter krykkerne. Ikke uden smerte stiger jeg ud af sengen og stavrer over til min stol ved vinduet i et forsøg på at holde mig dagen for øje, mens stivheden i kroppen tør op i varmen.

Bag mig Jens Nielsen og hans åndedræt.

Jeg ifører mig slåbrokken, der hænger over stoleryggen, og lader sollyset falde på mine øjenlåg, der allerede er ved at lukke sig i, skønt det kun er et øjeblik siden, jeg slog dem op.